

Sygn. akt II PZ 35/10

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gersdorf (sprawozdawca)

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z powództwa B. P. i in. , przeciwko Powiatowi K.
o wynagrodzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 29 listopada 2010 r.,
zażalenia strony pozwanej na wyrok Sądu Okręgowego Wydział Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 23 kwietnia 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2010 r., Sąd Okręgowy Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa B. P. i in. , przeciwko Powiatowi K. oddalił apelacje powodów oraz odstąpił od obciążania ich kosztami zastępstwa procesowego.

Orzeczenie w zakresie kosztów uzasadnił Sąd zastosowaniem art. 102 k.p.c. uznając, że zachodzą okoliczności uzasadniające jego zastosowanie. W sprawie kwestię sporną stanowiło prawo do dodatku na podstawie art. 32ł ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej – regulacji zdaniem Sądu mało przejrzystej. Szerokiej opinii publicznej nie była dostępna wiedza o sposobie

rozumienia tego przepisu, więc ocena zasadności żądań strony powodowej wymagała dokonania wykładni przez sąd. Także nakład pracy strony pozwanej, przeciwko której prowadzono szereg procesów analogicznych do niniejszego umożliwił jedynie powtarzanie raz przyjętego stanowiska w sprawie, co stanowi o niewielkim nakładzie pracy pełnomocnika.

Zażalenie na to postanowienie wywiódł pełnomocnik pozwanego, domagając się zmiany tego rozstrzygnięcia. Wskazał, że zasadę stanowi ponoszenie kosztów procesu przez stronę przegraną a nie zachodziły szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 102 k.p.c. Okoliczności majątkowe powodów nie uzasadniają odstąpienia od nałożenia na nich obowiązku zwrotu kosztów, nie występowali bowiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Ponadto o braku racji w sporze mogli przekonać się po lekturze uzasadnienia sądu I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie znajduje uzasadnienia i wymaga oddalenia.

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na precedensowy charakter niniejszej sprawy, co podkreślił Sąd II instancji w orzeczeniu o kosztach postępowania. W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że w tego rodzaju przypadkach znajduje uzasadnienie zastosowanie art. 102 k.p.c. (por. rozstrzygnięcie o kosztach w wyroku z dnia 29 sierpnia 1973 r., sygn. I PR 188/73). Podobnie w najnowszym orzecznictwie Sąd Najwyższy odnosi się do skomplikowanych regulacji płacowych, wskazując, że w sprawach rodzących wątpliwości dotyczące tego aspektu, istnieje podstawa do stosowania art. 102 k.p.c. (postanowienie z dnia 15 kwietnia 2010 r., sygn. I PZ 5/10)

Zaskarżone rozstrzygnięcie wpisuje się w linię orzecznictwa sądów pracy, dotyczących przyznawania kosztów zastępstwa procesowego w razie wygrania sporu przez pracodawcę. Chodzi tu szczególnie o sytuacje, w których strona pracownicza nie jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika a rozstrzygnięcie sprawy wymaga profesjonalnej wiedzy prawniczej. Przeprowadzenie wyводу prawnego przez pracownika w takiej sytuacji nie jest możliwe a rozstrzygnięcia problemu może on oczekiwać dopiero od sądu pracy w orzeczeniu kończącym postępowanie. Pracownik nie ma w takich przypadkach możliwości dokonania samodzielnej oceny, czy ma rację w sporze.

Nawet jeśli pracownik przegra sprawę w I instancji, może oczekiwać, że w ramach dwuinstancyjnego postępowania dojdzie do ponownej weryfikacji jego żądania, szczególnie gdy w grę wchodzi, jak w niniejszej sprawie, rozstrzygnięcie problemu prawnego. Nie uzasadnia to jednak każdorazowego (za każdą instancję) obciążenia go kosztami postępowania. Sąd Najwyższy pragnie zwrócić uwagę, że do obciążenia powodów kosztami doszło wskutek orzeczenia sądu I instancji. W tej sytuacji można przyjąć, że i tak w stosownym stopniu ponieśli oni koszty przegranej przez siebie postępowania.

Natomiast za nieuzasadnione Sąd Najwyższy uważa rozważania Sądu Okręgowego dotyczącego nakładu pracy pełnomocnika w niniejszym postępowaniu. Okoliczność ta stanowi podstawę oceny wysokości przyznanego stronie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (por. § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U. Nr 163 poz. 1348 ze zm.). Nie może natomiast stanowić podstawy do odmowy przyznania zwrotu kosztów sądowych co do zasady na podstawie art. 102 k.p.c. w sytuacji, gdy pełnomocnik wykazał swą aktywność w postępowaniu, składając pisma procesowe czy uczestnicząc w rozprawach nawet, gdyby argumentacja przez niego przedstawiona stanowiła powielenie argumentacji przedstawionej w innych postępowaniach. Jeśli zatem sąd decyduje się na ocenę wkładu pracy pełnomocnika, to jedynie w przypadkach, gdy przyznaje stronie zwrot kosztów zastępstwa procesowego. W przypadku niniejszego postępowania argumenty dotyczące wkładu pracy pełnomocnika były zatem zbędne, wystarczyło bowiem powołanie się na pozycję pracownika oraz precedensowy charakter sprawy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.